

Tribuna

Sibiului

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN SIBIU AL P.C.R. ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN PROVIZORIU

Anul I, nr. 24

Sămbătă 16 martie 1968

4 pagini 30 bani

Inventarul mărunț, problemă mărunță?

Inventarul agricol — atelele, plugurile, grapele, praștile — au rol important în buna desfășurare a lucrărilor agricole de primăvară. Ca atare, în majoritatea unităților agricole au fost întocmite din timp planuri pe baza cărora s-a asigurat necesarul de materiale pentru executarea reparărilor. În atelierele mecanice ale stațiilor de mașini și tractoare, ale întreprinderilor agricole de stat, reparațiile au fost executate înainte de termenul stabilit, tractoarele și mașinile aflându-se în bună stare de funcționare.

Această acțiune a fost dusă la bun sfârșit și în cooperativele agricole de producție în care consiliile de conducere i-au acordat întreaga atenție. La C.A.P. Cristian, de exemplu, factorii de răspundere au luat măsura ca toate atelele, plugurile și grapele să fie revizuite și acolo unde s-au constatat defecțiuni, s-a trecut la remedierea lor. Și la atelierul de roțire și fierărie de la C.A.P. Vurpăr, Hosman, Apoldul de Sus se observă o intensă activitate în ceea ce privește punerea la punct a mijloacelor cu care se va lucra în campania agricolă.

— Până în prezent am reparat căruțele și plugurile — ne-a spus Samoilă Feyri, unul din cei trei fierari ai cooperativei agricole de producție din Apoldul de Sus. Mai avem câte ceva de făcut la grape și praștile. Există — ce-i drept — puține la număr — și unități în care reparații inventarului mărunț este considerat o problemă mărunță, și în consecință se mai așteaptă. Intr-o discuție avută cu inginerul Haralambie Cociu de la C.A.P. Săcel, dinșul ne-a informat că planul la reparații a fost de mult realizat. — De altfel — spunea dumnealui — prea multe reparații n-am avut: 10 pluguri, 6 grape, 8 căruțe. Cele 18 semănătoare urmează să intre la reparații.

Aruncând însă o privire asupra lucrărilor executate ne-am dat ușor seama că nu este în regulă ceva. Am căutat atunci să stăm de vorbă și cu fierarul Ioan Kovacs. Efectua repara-

P. BADEA

(Continuare în pag. III-a)

Imprăștierea îngrășămintelor chimice la C.A.P. Selimbăr

la fabrica „Libertatea” din Sibiu

Filatura pieptănată produce la parametrii proiectați

Nu-i ușor să ajungi la filatura de lână pieptănată de la „Libertatea” din Sibiu, harta fabricii fiind transformată în șantier de construcție. Dar o dată ajuns acolo, truda este considerabil de micșinată pe care ti-o oferă priveliștea acestei secții, pregnantă expresie a tehnicii moderne.

Prin construirea acestei secții, prin dotarea ei cu utilaj electronic și automat se împlineste o veche aspirație a textiliștilor din această mare unitate sibiană de stoffe. Filatura de

lână pieptănată ocupă acum un spațiu de peste 4.000 metri pătrați la parter și la încă două nivele, cu instalații de condiționare a aerului, care asigură paralel umiditatea și încălzirea necesară optimei desfășurări a procesului de fabricație.

Condițiile de muncă din noua secție sînt ultima realizare a organizării moderne. De altfel, în această unitate activitatea se desfășoară în aer curat, într-un spațiu larg de mișcare și manevră, la lumina ce se revărsa prin ferestrele mari.

Laminatoarele și mașinile de melanjare (de amestecare a materiei prime) sînt adevărate bijuterii ale tehnicii moderne, înzestrate cu cele mai ingenioase mijloace de tehnica securității și protecția muncii.

Fiecare dintre cele trei linii de preparare este compusă din cinci cinci laminatoare și mașini a căror capacitate zilnică este cu aproape de patru ori mai mult decât vechea filatură. Trece prin mai multe laminatoare subțiază banda de material, iar după ieșirea ei din laminorul de mare înțindere suvia din fibre își urmează drumul spre mașinile de tors (ringuri) unde se realizează firul propriu-zis. El va deveni în continuare materia primă a tesăturii.

Punerea în funcțiune a acestei secții, cu mai puțin de trei luni în urmă, a dat naștere la numeroase probleme care și cereau soluționarea. Una din ele era aceea a ridicării ca-

IONEL CHEREGI

(Continuare în pag. a III-a)

In curînd: O nouă centrală termică la Sibiu

Pe fostul teren al depozitului de materiale energetice al întreprinderii „Electromontaj”, Șantierul 505 construcții Sibiu, au început, de curînd, lucrările de săpături și turnare a fundațiilor noii centrale termice. Ea va deservii Uzina mecanică, întreprinderile „Electromontaj”, „Berea Sibiului” și altele.

Centrala termică, ne spune inginerul Ioan Pogătan, va funcționa cu două cazane — C.R.9 și un cazan monotehnic.

În vederea terminării termocentralei într-un timp cât mai scurt, constructorii desfășoară o activitate febrilă pentru ca fundațiile de fixare a cazanelor să fie terminate la vreme. Aceasta va permite întreprinderii „Vulcan”-București să înceapă, conform graficului, montajul cazanelor. Concomitent cu lucrările enunțate s-a atacat canalul termic pentru alimentarea Uzinei mecanice Sibiu.

D. POPA

Geamuri peste plan la Mediaș

Avînd la bază însușirile angajamente luate în întrecerea socialistă, colectivul Fabricii de geamuri din Mediaș a reușit să dea peste prevederile planului, în primele două luni, importante cantități de produse, exprimate valoric în frumoasă cifră de 1.343.000 lei.

De altfel, principalii indicatori de plan au fost realizați: producția globală în proporție de 111,17 la sută, producția marfă 110,30 la sută, iar productivitatea muncii a înregistrat o depășire cu 11,4 la sută.

Toate aceste rezultate au fost posibile datorită unei organizări judicioase a procesului de producție, cit și a unei aprovizionări ritmice.

DUMITRU DIMA coresp.

Un fărâș, o mătură și ceva despre imobilitatea industriei locale

- Multiplele funcțiuni ale unei banale linguri
- Patent pentru rentabilizarea produselor: scoaterea din fabricație

dispu — se înțelege — în schimb de un alt obiect ce se cheamă aspirator.

Cînd cele trei reguli sînt întoarse însă cu una sută optzeci de grade n-avem decît să propunem Academiei o completare a dicționarului (să ni se ierte exagerarea), cam de această natură: „La Sibiu, un fărâș nu este în nici un caz o bucată de tablă mizerabilă și nici nu se poate găsi pe toate drumurile (citiți: pietre, magazine). În județul Sibiu, fărâșul este un obiect ce nu se poate fabrica decît printr-un proces tehnologic foarte complicat (vă jur că nea Midoi — fierarul de la mine din sat nu putea lucra decît așa), care se îndoiește pe trei părți și i se atașează o coadă numai cu ajutorul unei teribile invenții cumpărată cu bani grei din străintătate și care, pentru toate motivele expuse mai sus, se găsește din ce în ce mai rar”.

Stringindu-ne materialul documentar, studiind intens totă literatura de specialitate pentru a elabora și propune o asemenea definiție am ajuns, incognito, în „buclăria” industriei locale. Pentru a reda cele aflate ne folosim de un dialog, nu chiar atât de imaginat, între cumpărător și vânzător. Il reproducem:

CUMPARĂTORUL: Ce părere aveți despre cazanul de rufe, acel obiect ce se confecționează în Marea Linistă de pe Lună, pentru că numai acolo se găsește materia primă de calitate?

VINZĂTORUL: Cazanele de rufe nu se fabrică în Lună, ci la Întreprinderea industrială orășenească din Sibiu. E drept însă că tovarășii de aici au uitat pentru ce se folosesc, în sensul că aspectul lor cali-

incadrate cu profesori de specialitate pentru ghidarea grupurilor de excursioniști.

Sîntem informați de asemenea, că vor fi organizate tabere turistice și de ski precum și întreceri sportive pentru pregătirea campionatelor școlilor generale, competiții de șah și tenis de masă.

În vederea „Festivalului cultural artistic”, care se va desfășura în luna aprilie, pionierii și școlarii aflați în vacanță vor avea cel mai bun prilej de a se pregăti intens.

Pentru elevii de la liceele teoretice, de specialitate și profesionale, pasionați de știință și literatură, vacanța care va începe la 21 martie coincide cu emoțiile confruntării în cadrul olimpiadelor de limba română, matematică, fizică și chimie, faza județeană.

Urînd exemplul colegilor mai mari, elevii claselor a V-a — a VIII-a se pregătesc pentru concursul de matematică — faza locală.

O expoziție volantă, cuprinzînd lucrări ale micilor pasionați ai picturii, va circula în comunele din județul Sibiu și vor fi însoțite de conferințe și proiecții.

Un mare număr de scriitori, ingineri, fruntași în producție au răspuns deja invitației făcute de consiliile școlare pentru organizarea unor întîlniri cu elevii.

Întreprind peste 5 zile, studiul va fi completat, deci pe timpul vacanței, de activități recreative complexe.

Ilie Muțiu, muncitor evidențiat în atelierul de șantant talpă al secției încălziminte de la fabrica „13 Decembrie” din Sibiu

PRIN ESCALADARE ȘI EFRACȚIE

Această formulare de natură juridică am întîlnit-o — repetată — într-un dosar întocmit de Procuratura municipiului Sibiu. Cîte se află cuprinse în scoarțele de carton vorbeau despre viața a doi băieți de 17 ani și a unui al treilea, mai „bătrîn”, în vîrstă de 18 ani. Primii doi — Ioan G. și Oleg N. — sînt din Sibiu; celălat — Alexandru C. — a ajuns întîmplător pe aceste meleaguri, ca urmare a peregrinărilor sale nesfîrșite din ultimii doi ani, de când a plecat din casa părintească.

Răsfoind dosarul, am făcut cunoștință cu ei sau, mai bine zis, cu faptele lor, care au condus la ares-

opinii

tarea, anchetarea și, în curînd, la pronunțarea instanței de judecată asupra pedepsei cuvenite.

Citind aceste rînduri, poate, vă veți întreba: ce au făcut acești copii? Cu ce au greșit în fața legii? La asemenea întrebări s-ar putea răspunde foarte pe scurt: Au furat! În câteva rînduri, au furat!

Mai întîi, cei doi minori, Ioan G. și Oleg N., au pătruns, „prin escaladă și efracție” în casa unui om pașnic de pe strada Oituz, de unde au furat unele mici obiecte. Apoi, s-au împrietinit cu tînărul Alexandru C., care, în casa aceluiași om, le-a arătat cum și ce trebuie să fure: haine, aparat de radio cu tranzistori, ceas de mînă și alte obiecte, mai mult sau mai puțin valoroase.

„Succesul” le-a întărit convingerea că sînt „capabili”, le-a înflăcărat un spor de încredere în propriile lor forțe.

La patru zile diferență de a doua lovitură, Ioan, Oleg și Alexandru trec la o nouă acțiune: „Prin escaladă și efracție” în casa unui om pașnic de pe strada Oituz, de unde au furat unele mici obiecte. Apoi, s-au împrietinit cu tînărul Alexandru C., care, în casa aceluiași om, le-a arătat cum și ce trebuie să fure: haine, aparat de radio cu tranzistori, ceas de mînă și alte obiecte, mai mult sau mai puțin valoroase.

Dar după cîtuț de timp, un merge de multe ori la apă”, nici celor trei tineri delinvenți nu le-a mai fost dar să se bucure de captura lor. Descoperiți pe cînd vroiau să „valorifice” un costum de haine, ei au fost arestați și, acum, își așteaptă pedeapsa.

Cum au ajuns aici? Răspunsul îl găsim consemnat de către cei care au făcut ancheta so-

cială: Ioan G., formal, face parte dintr-o familie obișnuită. Dar numai formal, pentru că, de fapt, părinții s-au desprărit. Trîind nesupravegheat, tînărul Ioan G., elev în ultimul an la Grupul școlar profesional Sibiu, „se complăce în societatea unor elemente dubioase, cu care se asociază la comiterea de fapte penale”. Același act menționează că a mai fost implicat într-un furt, și că, în familie și în societate, are o comportare necorespunzătoare.

Autoritatea căreia i s-a încredințat misiunea să întreprindă ancheta socială a constatent unele fapte care îi puteau alarma pe părinți, pe profesori, maiștri și colegi cu mult înaintea comiterii celor „trei lovituri”. Dar de ce nu s-au sesizat la timp? Sau, dacă s-au sesizat, de ce n-au acționat atît vreme cît nu era prea tîrziu, cît mai puteau face ceva pentru îndreptarea lui Ioan G.?

Si fi fost vorba de minimalizarea semnificației unor fapte „copilărești”, care generează, mai tîrziu, altele penale, de genul celor arătate mai sus? Sau de adoptarea tacticii lui „n-aude, nu vede”, a comodității, ce se mai manifestă în procesul de educare a tinerilor?

Conceptia unora dintre ei se trădează și din solicitarea făcută Procuraturii de tatăl lui Ioan G. pen-

N. RADU

(Continuare în pag. a III-a)

Pentru Elena Oprea de la „Vitrometani” Mediaș, meseria de sculptor sticlă a devenit o pasiune

Foto: Fr. NUSS

DIN PRESA STRĂINĂ

Cum să se iasă din impasul rhodesian?

Execuțiile de la Salisbury (este vorba de spînzurarea celor trei africani cu toate că fuseseră grațiați de regină) au avut ca primă consecință la Londra, o apropiere între conservatori și laburisti în problema crizei rhodesiene. Dar dacă Wilson și miniștrii săi sînt asigurați acum de un sprijin larg din partea Westminster-ului, problemele noi cărora trebuie să le facă față nu sînt mai puțin de temut. Cele mai delicate de rezolvat se referă la ceea ce s-ar putea numi „răspunderile personale” în cauză. Sir Hugh Beale, președintele Inaltei Curți rhodesiene, a fost deja demis din postul de adjunct al guvernatorului, Sir Humphrey Gibbs.

Urmează să fie luate măsurile împotriva diferitelor personalități de la Salisbury care au împărtășit răspunderea execuțiilor. Folosindu-se de grațierea oferită de regină, aceste perso-

nalități s-au dovedit în cele din urmă vinovate de asasinat. Vor fi ele întru-adevăr acuzate? Va cere Marea Britanie extrădarea lor?

Problemele cele mai grave sînt totuși de ordin politic. Că proclamă sau nu Republica, regimul colonialistilor rhodesieni a demonstrat că ignoră autoritățile britanice și că nu are nici o intenție să se incline în fața avertismentelor solemne ale celor mai înalte instanțe ale regatului. Fiind exclusă recurgerea la forță iar sistemul sancțiunilor economice dovedindu-se ineficace, Londra nu dispune, practic, de nici un mijloc pentru a-și impune voința în fața rebelilor.

În fața acestui impas, ziarul „Times” se întreabă dacă nu este momentul ca guvernul britanic să-și recunoască deschis „incapacitatea de a pune capăt rebeliunii rhodesiene și de a proteja populațiile africane”.

Tot în măsura în care folosirea forței rămîne exclusă, nu se vede cu ochi buni nici recurgerea la Națiunile Unite sau la „partenerii Commonwealth-ului”, cum sugerează cotidianul londonez, care ar putea schimba această situație. Ofensiva care se pregătește la O.N.U. împotriva lui Ian Smith va da, paradoxal, un răgaz Africii de Sud care de cîteva săptămîni se află pe banca acuzărilor, în urma verdictelor pronunțate la Pretoria împotriva naționalistilor din sud-vestul african. Dar guvernul de la Pretoria nu îndrăznește să meargă pînă la condamnări la moarte.

Problema, totuși, este aceeași, cît despre fond, Națiunile Unite sînt incapabile să modifice regimurile din Africa de Sud sau din Rhodesia. Carta lor le interzice, de altfel, și în acest domeniu, marile puteri sînt de acord să conteste la Consiliul de Se-

curitate, cu toată insistența „lumii a treia”, autoritatea de a hotărî recurgerea la forță, numai în cazurile excepționale și foarte rar invocate pînă acum, de agresiune și de amenințare a păcii.

Nimic uimitor în aceste condiții dacă se vede deja conturîndu-se, discret, dar destul de clar — o tendință a guvernului lui Wilson să nu închidă ușa unei eventuale reluări a negocierilor cu Salisbury. Desigur, cli-matul interzice astăzi această perspectivă, dar atît în cadrul partidului laburist cît și al conducerii partidului tory orientarea se produce totmai pe această cale, ca și cum nici o altă soluție nu ar putea fi considerată realistă. Ce a scos în evidență moartea celor trei africani este prețul inevitabil al oricărui compromis cu regimul de la Salisbury.

Transportor suspendat pentru evacuarea deșeurilor

Evacuarea deșeurilor la unitățile Întreprinderii forestiere Sibiu a devenit dificilă cu vechile mijloace, acestea împiedicînd normala desfășurare a producției

Inginerii Gheorghe Mihai și Bîscă Pavel și muncitorul Novy Udo, au rezolvat această problemă prin „Transportorul suspendat pentru evacuarea deșeurilor, oracilor, legăturilor de P.F.L. etc.”, înregistrat la cabinetul tehnic, amologat și intrat recent în folosință

Transportorul suspendat, dotat cu electromotor, face legătura dintre hala de gaterie și depozitul de la linia de garaj C.F.R., avînd o lungime de 60 m și înălțimea de 5 m. Prin punerea în funcțiune a acestui transportor se elimină majoritatea muncilor manuale de la încărcătură și descărcătură deșeurilor, realizîndu-se o economie anuală netă de 92.160 lei, reducerea pericolelor de incendii și mai buna utilizare a spațiilor de depozitare.

d s

TRIBUNA LITERARĂ ȘI ARTISTICĂ

Franz Xaver Dressler

Cu actorul Costel Rădulescu
despre

Actul creației scenice

Mărturisesc că, la discuția cu maestrul Costel Rădulescu, pornisem cu o prejudecată care s-a dovedit falsă (ca orice prejudecată, vor spune pedanții axiomei practice). Pornisem cu gândul de a mă apăra. De a mă apăra de feroaie spectaculoasă a omului obișnuit cu scena și cu excesele ei teatrale. Propunându-mi o discuție încă vag concepută, maestrul Rădulescu a disimulat cu mult tact presupunerile de retorică, vorbind cu un patos reținut, de adinci rezonanțe umane, despre pasiunea vieții sale: arta scenei. Artistul s-a arătat dublat de un fin teoretician, deci un dotat interlocutor. Un interlocutor avînd — ca un blazon — o reducere a autenticității. Așadar...

— V-aș sugera ca, în discuția despre actul creației scenice, să pornim de la condiția artistului...

— Jucînd o piesă contemporană, un artist și nu un funcționar dramatic trebuie să fie cu ochii larg deschiși asupra vieții din jur. Studiind oamenii porți de legătură de emoții de artă. Dacă actorul este funcționar, trece pe lângă aceste fenomene, lăsînd pe seama regiei toate sugestiile, care lui îi lipsesc. Deci, în acest caz nu mai poate fi vorba de condiția ideală a scenei: conlucrarea fetică a actorului cu regizorul și secretariatul literar.

— Vă gândiți la posibile exerciții de profesioniști?

— Aș vrea ca artiștii noștri — mă gîndesc în primul rînd la cei sibiieni — să facă gimnastică artistică, ca un fel de gimnastică a meseriei. Acest antrenament în afara teatrului mi se pare util mai ales pentru descoperirile pe care le ocaziona. În latura cetățenească, nu trebuie neglijat aportul la dezvoltarea gustului pentru teatru al oamenilor.

— Desigur o etapă „pregătitoare”, dar pe care o substituiți cu atîta convingere încît a-i mai spune în continuare „pregătitoare” aș comite o eroare de înțelegere. Așadar, un fir unitar al fiului scenic, pentru scenă...

— La vizionare sau premieră, în ciuda cunoașterii perfecte a rolului (sufletul te și încurcă), trăiești totdeauna o impresie similară decolării avionului: desprinderea de sol, plutirea. Aterizarea, terminarea spectacolului, nu trebuie să fie niciodată o înfrîngere. Îmi amintesc de rolul lui Hagi-Tudose, pe care l-am jucat, sau pe cel al protagonistei din „Moartea unui comis-voiajor”, cînd, după spectacol, am rămas singur în sală, într-o stare vecină cu beatitudinea, o relaxare emoțională, ca o aterizare plutită pentru alte noi zboruri.

— Aș spune — poate puțin sențios — că perfecționarea creației actricești este o muncă de zi cu zi, care nu se termină nicî atunci cînd piesa pregătită a părăsit afișul. Măiestria se câștigă fărîmă cu fărîmă. Îmi amintesc că, jucînd în „Omul cu mîrtoaga”, regizorul mi-a indicat într-un anumit fel finalul actului al II-lea; eu, observînd la Brașov un detaliu de recuzită, l-am exploatat reușind — o scenă de intens dramatism — „actul meu de creație” în acest fragment al spectacolului.

— „Creația” se împacă totdeauna cu regia?

— Regizorul trebuie să fie un for consultativ și de aceea nu sînt de acord cu actorii care nu ies din ceea ce li se spune. Am lucrat la Teatrul Național din București cu Paul Gusti. La el, realmente nu puteai să vii cu nimic în plus, spunînd totdeauna exact ceea ce gîndea fiecare actor în rolul lui. Era regizorul care epuiza rolul, imposibil de depășit. Cu mult tact lucra și Radu Stanca, lăsînd să se manifeste personalitatea actorului și intervenea numai cînd acesta „o lua prin porumb” — cum spunem noi.

— Creația scenică implică și responsabilitate partenerului.

— Nebînuind de multe. De multe ori se întîmplă „să ieși din rol” din neatenție sau bîlbăială partenerului. În teatru, actorului trebuie să-i fie un partener desăvîrșit și maestrul de lumină și — fapt care nu trebuie să-l uite nici un spectator — înșelaș sala. Spectatorul trebuie să desăvîrșescă legătura de creație dintre scenă și sală.

TITU POPESCU

Nicolae Iorga:

„Crepuscul”

viața revistelor

Contemporanul

E interesant cum această publicație săptămînală izbutește să se mențină permanent în conștiința publicului drept cea mai prestigioasă revistă de cultură care se tipărește la noi. Și lucrul — să credem — nu-i mai ușor într-un moment de real avînt cum este cel prin care trece publicistica românească, azi.

O lectură atentă a ultimelor numere pune numaidecît în evidență constanta înțeleaptă cu care colectivul redacțional se străduiește pe linia dezbaterii unor probleme de largă diversitate, menite a satisface gustul de lectură al celor mai diferențiate categorii de cititori. Trebuie remarcat însă faptul că aceasta se face totuși în condițiile unui ridicat grad de exigență față de calitatea textelor, evitîndu-se necontenit alunecarea într-o goană superficială după mărunțișuri lipsite de profunzime și perspectivă.

Se impune atenției în ultimele numere mai ales ținuta dialogului organizat de redacție pe tema statutului de știință al filozofiei, în cadrul căruia dr. Ilie Rădulescu operează cîteva delimitări de substanță într-o problemă dintre cele mai importante ale teoriei și practicii revoluționare, aceea a dialecticii generalului și specificului în dezvoltarea socială. Două numere mai tîrziu, prof. univ. Constantin Borgeanu face cîteva observații pertinente relativ la caracterul deschis și la structura dinamică a filozofiei marxiste, insistînd asupra dimensiunii umaniste a acestei filozofii și a coordonatelor ei fundamentale: ideea practicii și a materialității. Argumente interesante aduce în dialogul de care vorbim și P. Lucaci în demonstrarea caracterului științific al filozofiei marxiste.

Fără să egaleze profunzimea analitică atînsă de sectorul de filozofie,

sectorul artelor impresionează în ultimele numere mai cu seamă sub raportul varietății. Dincolo de informația diversă și la zi, de cronica curentă de carte, concert, expoziție, teatru sau film, reținem intervenția de ținută făcută de Adrian Marino în problemele atît de dificile ale raportului dintre sensibilitate și înțelegere în procesul receptivității estetice, și contribuția amplă a lui George Macovescu în problema conturării personalității marelui prebace care a fost Panait Istrati. La artele frumoase Eugen Schileru face unele considerații pe marginea dezvoltării picturii în R. F. a Germaniei, prilejuită de organizarea în sălile Ateneului a unei mari expoziții de artă modernă din această țară, pentru că într-o altă cronică să analizeze expoziția personală a pictorului și eseistului de gust — Camilian Demetrescu, categorisit drept „una din rarele expoziții pe care le putem însemna cu o piatră albă”. Oportune ni se par și discuțiile purtate de Radu Cosău, Gelu Ionescu și Eduard Constantinescu în problemele cinematografiei, și intervențiile lui Nicolae Manolescu, Eugen Luca, Petru Comarnescu, George Radu și Al. Ivasiuc în probleme de literatură, artă plastică și teatru.

Notînd și în ultimele numere prezența unor semnatari de prestigiu ale unor colaboratori din străinătate (Claude Bonnefoy, James E. Mc Donald, Robert Charroux), alături de Geo Bogza, Traian Șelmaru, Tudor Mușatescu sau Victor Eftimiu, nu facem decît să subliniem încă o calitate care păstrează mereu săptămînalul bucureștean în centrul de interes al revuștii românești de cultură.

ION POPA

AMINTIRI DE LA „LANURI”

Era într-o după-amiază, pe la începutul lui august 1933, în vîia verii; în cîrînd se împlinesc 35 de ani. Ne-am întîlnit din întîmplare în piață, fiecare grăbit să scape de cămăruță unde, unde o fi: George Popa, Mihail Axente și eu.

După o aprinsă discuție care a durat multe și aprinse ore, s-a hotărît tipărirea revistei „LANURI”. Autorul titlului a fost George Popa; nici nu se putea altfel, că d-aia-i poet, iar noi ni l-am înșușit entuziasmați, cu toate că avea un pronunțat iz sămănătorist, sau, poate, tocmai pentru aceea. A doua zi, toți trei luam contact, orăcun emoționat, cu tipograful Wilhelm Recker. După îndelungi tocmeli, am cîștigat la învoială asupra pretului. Bani îi „ajustam” din salariile noastre, lunar (Popa era învățator, Axente funcționar, eu aviator).

Pe la sfîrșitul lunii, treburi profesionale m-au scos din Medias, dar pînă la sfîrșitul anului 1939 am rămas legat de revistă, solidar și la bucurii și la necazuri cu ceilalți doi, chiar în perioada cînd, ca redactor, eram prins pînă peste cap la „Universul literar”.

În septembrie 1933, la începutul lunii, revista era pe piață, inovatoare și bătaioasă, avînd un program tiparic cu albine pe prima pagină. Cînduri pînă pentru început. Cîteva luni revista a apărut în patru minuscule numere (23/30 cm), apoi în opt, pentru ca la sfîrșitul anului II să numere 12 asemenea pagini. Începînd din anul III revistele i s-a dat un format carte (15/21 cm), iar ca număr de pagini varia între 48 și 68. Și așa a apărut pînă la ultimul număr, în decembrie 1939, cu o regularitate demnă de invidiat. Mai greu au mers treburile primii doi sau trei ani. Tipograful trebuia plătit, altfel revista nu apărea, abonamentele se achitau cu înțîrziere sau nu se achitau de loc unele. Noi, însă, eram serafici, surzii la necazuri și blasfemii, visam ca poezii ce ne aflam și... făcăm literatură! Apoi greul a trecut și, de prin anul III sau IV, revista a putut să se mențină din abonamente și din vânzarea la chioscuri. Pentru noi, totul era că revista „primese”. Era subliniată de ziare și de celelalte periodice literare din țară, colaboratorii ei erau citați, fiecare număr nou apărut — recenzat, comentat. Ce mai: eram laudați, înjurăți... criticați adică.

Vreme de șapte ani, în paginile „Lanuri”-lor s-au întîlnit cele mai

diverse condeie ale literaturii interbelice. Au semnat aci și scriitorii din prima perioadă a acestei epoci — nice epoci (1917—1930) și tineri, apruți și ridicați în cea de a doua perioadă (1931—1940). Și astfel s-a făcut că, alături de nume ilustre, dintre care unele sune azi enorm în literatura noastră: Tudor Arghezi, Ion Minulescu, Gala Galaction, Victor Eftimiu, Aron Cotruș, Ion Pillat, Emil Isac, Paul Constant, Horia Petra-Petrescu, Victor Papilian, Al. T. Stamatiad, Horia Teculescu, Florica Ciura și alții, au ținut drumul, lucrînd cu unele noi, prezenți cu unele din primele lor încercări literare, tinerii de atunci: Vlaicu Birna, Ion Moldoveanu, Mircea Streinul, Haralambie Tugui, Ștefan Baciu, Mihail Chirnoagă, Traian Chelariu, Virgil Carianopol, Ion Sugariu, Ion Sofia Manolescu, Ovid Căldanu, Constantin Salcia, Ion Th. Ilea, Teodor Scarlat, Radu Stancă, Radu Gyr, B. Jordan, Horia Borea, Theodor Constantinescu, Nicolae Rusu, I. O. Suceveanu, George Togan, Teofil Lianu, Grigore Bugarin, Constantin Stelian și alții mulți, în afara celor trei pornitori: George Popa, Mihail Axente și semnatarii acestor rînduri. Dintre ei, cîteva au murit, destui s-au pierdut pe drum, dar unii și-au creat nume trainice în literatură și sînt de aflat în paginile revistelor de azi. Aci, la „Lanuri”, și-au văzut publicate pentru prima dată lucrările Radu Stanca, Ion Moldoveanu, I. O. Suceveanu, Copilu-Chiariu...

În Transilvania apăreau în acea epocă reviste grele de rod: la Cluj, la Oradea, la Turda etc. Cei de la „Lanuri” veneau în zona Tirnave-

lor, cu „programul” lor. „Nu venim cu reforme, spunem ei. Ne legăm cu frîngiile de mătăsă de orice gînd sănătos. Acceptăm literatură bună sub orice înfățișare (...) Nu admitem literatura exaltată, dar nici cea scrisă fără talent și care se ascunde sub masca tradiționalismului și se justifică prin el”. În realitate, „Lanuri”-le nici nu au avut un „cerc” al lor, așa cum se obișnuia la mai toate celelalte reviste. Publica tot ce era publicabil, de oriunde venea, singurul criteriu de admitere fiind valoarea în sine a lucrării sosite pe masa redacției.

... Și supusă unor asemenea largi principii, revista a apărut ani în șir într-un oraș ca Mediasul de atunci, neaderent la literatură. Lupta nu numai cu lipsurile materiale, dar și cu lipsa de înțelegere a acelor concetățeni care ar fi putut să o sprijine. Îmi amintesc că la Deva sau la Brașov se vindeau mai multe exemplare din „Lanuri” decît în orașul ei de baștină. Abia prin anii VI sau VII, cînd revista avea o aprecieabilă circulație pe tot cuprînsul României, s-au trezit niște edili să felicite redacția. Dar țîi să subliniez că toți cei ce ar fi putut să o ajute, niciodată nu au făcut-o, după știința mea.

Este bine să se știe că, trecînd peste fel de fel de greutăți între 1933—1940 „Lanuri”-le au făcut totuși operă de cultură românească aci, pe valea Tirnavei-Marii. Azi, oriunde face istorie literară interbelică, pentru ca să fie complet, trebuie să cerceteze și paginile „Lanuri”-lor mediesene.

LADMISS ANDREESCU

Sfîrșit de baladă

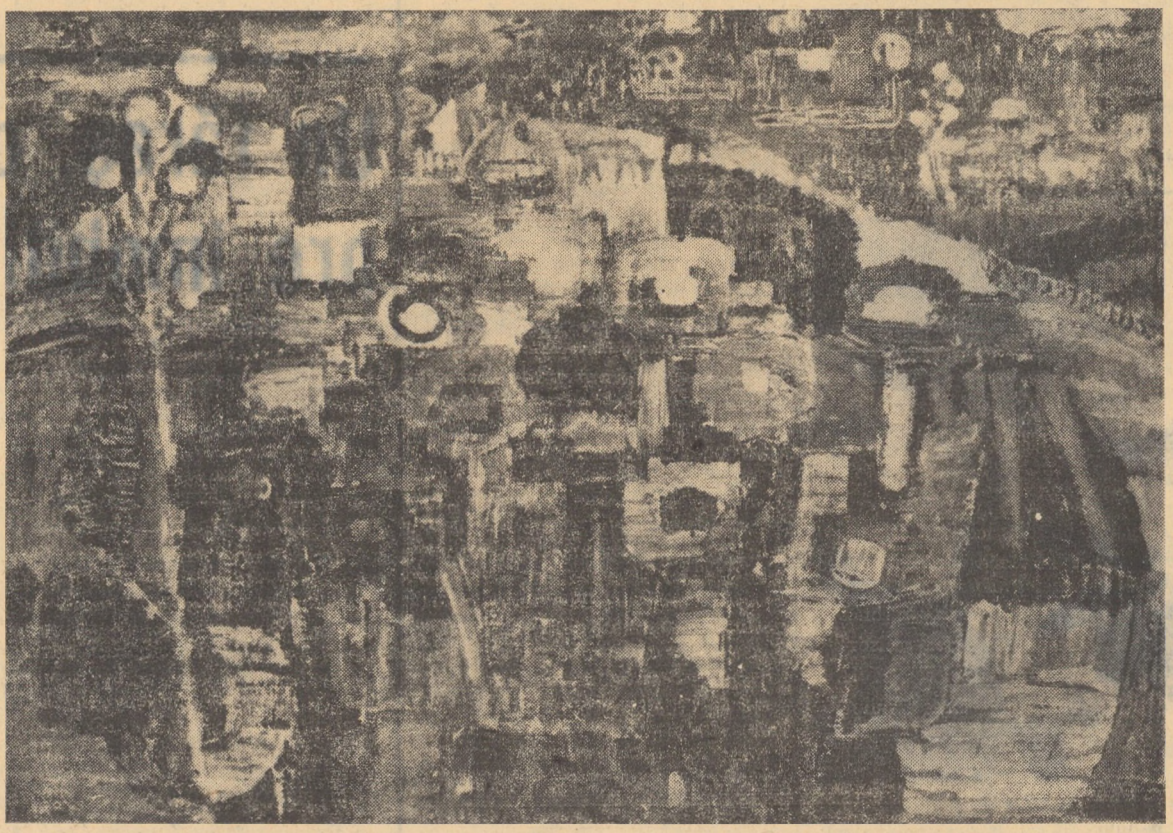
Sub luceai nopții, glacial
Visează-n somnul sevei fagul.
Pe cer, în lapele astral
Ciobanul palid toarnă cheagul.

Primește stea albastră-n prag...
Își cheamă oile și cîinii,

Le zice-n fluier alb de fag
Și-adoarme-n bălău stîni.

Cînd răsărită sună lin
Trezirea ierburii din țărînă,
Al Mioriței duh senin
Colindă stîna după stîni.

TRAIAN SUCIU

Nicolae Iorga:

„Dealurile Ludoșului”

EUGEN ERZSE

Trebuie reînviat sămănătorismul?

Se pare că una din tendințele de cea mai largă adeziune în arta plastică de azi se înscrie — pe fondul plin de vitalitate al aderenței la elementele culturii populare — între granițele înguste ale sămănătorismului. Ca și altădată, această opțiune cîștigă autoritate în arta contemporană, avansînd un limbaj teoretic bazat pe considerații sociologice și psihologice, în miezul cărora se alăsează argumentul dezarmant al bunelor intenții față de zestre artistică a culturii populare naționale. Derutată, critica de specialitate stă o vreme în apăsătoare la vremea lor, nu s-au putut primă de curent contribuind la formularea unei atmosfere de entuziasm de circumstanță gradat diferențiat între efuziunea absolută și rezerva precaută. Mai devreme sau mai tîrziu impotura este însă izolată, viața corectăz diformitățile, reasezînd lucrurile pe baza echilibrului valorilor, ca singur logic și legic.

Dar dacă altădată o asemenea tendință era în consonanță cu nivelul de dezvoltare al societății românești, cu circulația masivă a unei ideologii neobișnuite este cazul să ne întrebăm în ce măsură redescoperirea ei în condițiile societății contemporane își găsește obiectivitatea. Un ochi cit de cit avizat asupra evoluției artei plastice românești de după Grigorescu (și chiar din vremea acestuia) poate constata o mare cantitate de opere și de artiști care, deși foarte menține în istoria artei ca valori de prim plan, tocmai datorită lipsei de discernămint și de viziune asupra artei populare pe care se străduiau să o valorifice. Pentru edificare am propune un popas lîngă marelui voină de lucrări rămase de atunci și reprezentînd ciobani radioși sprijiniți în boată și ciobănițe durduli, de îngeri îmbrăcați în ițari și opinci, din-

tre care multe pot fi consultate chiar în Sibiu. Cîți mai știu astăzi că Ioan D. Mîrea deținea, pe urma unui atare stil, o poziție încă mai bună în conștiința epocii decît a unor Gri-

multă atenție mișcarea artistică din județ, nu se poate să nu rămînă contrariat de numărul mare de lucrări ce alăsează cu ostentație aderența la elementele folclorice. Mulți artiști,

tașarea lucidă a creatorului. Foarte interesant e că mania despre care vorbim — căci a devenit așa ceva — nu se manifestă nicidecum doar în arta plastică. O mare cantitate de poezie și de proză, dar poate mai cu seamă de piese de teatru, „descopăr” cu inocență zone diverse ale epicii populare, pe care le reformulează într-o anecdotică „personală”, total izolați de profunzimile filozofice ale folclorului nostru, de adîncile tulburătoare ale miticii românești. Se cuvine aici a nota absența dureroasă din librării a unor studii cu largă aparatură științifică privind istoria și formele de manifestare ale miturilor, implicațiile etice — filozofice — estetice angajate în ele, caracteristicile miturilor românești în raport cu circulația lor mondială, europeană, balcanică etc. E de înțeles că în absența unor asemenea studii de rezistență contactul artiștilor cu psihologia populară se petrece cam

după ureche, neputînd fi oricare artist dublat de o cultură și o gîndire cîntecizate autorizate.

Pînă una alta însă trebuie să picăm și simțim că e frumos să vedă prețuirea pe care o acordăm teatru-ului artistic folcloric. Cum să facem pentru a evita desuetudinea superficială? Nu știu, că altfel m-aș simți obligat să demonstrez eu însumi în practică acest lucru. Probabil însă că e necesară, înainte de toate, o mai mare exigență în prelucrarea unor elemente din arta țărănească, ca și din cromatica icoanelor pe sticlă, o mai mare exigență și un grad sporit de responsabilitate față de „citatele” folclorice. Căci altfel operăm o păgubitoare trădare de la profunzimea și finețea de gust cu care ne-au obișnuit Păcuraru și Brăncuși, Luchian și Tuculescu, Eminescu și Blaga.

ION IUTU

actualitatea internațională

Încheierea lucrărilor sesiunii Comisiei mixte româno-iugoslave

BELGRAD — Corespondentul Agerpres, N. Ploeanu, transmite: În zilele de 14 și 15 martie anul curent s-au desfășurat la Belgrad lucrările celei de-a IV-a Sesiuni a Comisiei mixte româno-iugoslave de colaborare economică. Comisia a examinat modul de îndeplinire a recomandărilor sesiunilor precedente, constatând că au fost obținute importante succese în dezvoltarea colaborării și cooperării economice dintre cele două țări. De asemenea, s-a analizat modul de desfășurare a schimbului de mărfuri pe anul 1967 și problemele legate de schimbul de mărfuri pe anul 1968.

În legătură cu mersul lucrărilor pentru construirea sistemului hidroenergetic și de navigație Portile de Fier, Comisia a constatat că acestea se desfășoară în mod corespunzător, respectându-se prevederile planului general și ale planului anual de execuție.

Comisia a examinat și a recomandat modalitatea de a continua acțiunile de cooperare și colaborare economică convenite cu prilejul sesiunilor precedente, și a analizat noi posibilități de colaborare, stabilind măsuri concrete pentru realizarea lor, îndeosebi în industria construcțiilor de mașini, în industria extractivă, industria siderurgică, industria petrolieră, precum și în domeniul transporturilor și al turismului.

În dorința de a determina noi căi pentru extinderea colaborării și cooperării între industriile celor două țări, ținând seama de condițiile favorabile pe care le creează în acest scop procesul pronunțat de diversificare și de ridicare neîncetată a nivelului tehnico-calitativ al producției, ce are loc în economia României și a Iugoslaviei, Comisia a stabilit un program de măsuri pentru folosirea de noi metode și forme în cooperarea industrială dintre cele două țări.

Documentele încheiate ca rezultat al lucrărilor actualei sesiuni au fost semnate din partea română de Gheorghe Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, iar din partea iugoslavă de Mustafa Sabici, membru al Vecei Executive Federale.

Conferința U.N.C.T.A.D. se apropie de sfârșit

Proiecte de rezoluții elaborate de România

DELHI 15 — Trimisul special Agerpres, I. Pușinelu, transmite: Lucrările Conferinței Națiunilor Unite pentru comerț și dezvoltare de la New Delhi se apropie de sfârșit. În zilele care au mai rămas până la 25 martie, dată la care, conform programului, conferința se va încheia, se încearcă găsirea unor compromisuri pentru a se ajunge la rezultate practice.

Delegația română participă activ la aceste consultări.

Împreună cu alte țări socialiste, România a participat în ultimele zile la elaborarea a două proiecte de rezoluție: unul privind relațiile comerciale între țări cu sisteme economice și sociale diferite, inclusiv problemele comerțului est-vest, iar altul cu privire la rolul acordurilor bilaterale pe termen lung în materie de stabilizare a piețelor pentru produsele primare.

Vietnamul de sud

Cele mai mari pierderi ale trupelor americane în cursul unei săptămâni

SAIGON 15 (Agerpres). — În ultimele 24 de ore, patrioții sud-vietnamezi au continuat atacurile asupra pozițiilor trupelor americane-saigoneze în mai multe regiuni ale Vietnamului de sud. O navă americană, care transporta muniții pentru marea bază americană de

căni dislocate în apropiere de Cua Viet. Zeci de obuze de mortiere și rachete au căzut asupra bazei de la Dong Ha și a celei de lângă Cua Viet. Patrioții au atacat, de asemenea, cu foc de mortiere și cu rachete aeroportul de la Quang Tri.

În regiunea platourilor înalte, unități ale F.N.E. au atacat o poziție deținută de o unitate de geniu americană, la 6 kilometri nord-est de Pleiku. În perimetrul bazei de la Kontum au căzut 35 de obuze ale patrioților, iar un masiv convoi american, cuprinzând 132 vehicule, a căzut într-o ambuscadă în aceeași regiune. Ceva mai la sud, în apropiere de Tay Ninh, la 112 kilometri nord-vest de Saigon, unități ale F.N.E. au atacat, timp de 19 ore, o bază inamică. Mai mulți soldați inamici au fost uciși sau răniți.

Chemate în ajutorul trupelor americane, aflate în dificultate în urma atacurilor susținute ale patrioților, bombardiere „B-52” au efectuat, numai în cursul după-amiezii de joi, patru raiduri de bombardament în jurul bazei de la Khe Sanh, încreștă de patrioții de la începutul actualei ofensive a F.N.E. Raiduri de bombardament au fost efectuate de avioane „B-52” și în apropierea bazei de la Ban Me Thuot, în regiunea platourilor înalte.

Comandamentul forțelor americane a făcut cunoscut joi că în ultima săptămână au fost uciși 509 militari americani și răniți 2.766. Aceste pierderi, scrie agenția U.P.I., sînt cele mai mari înregistrate de trupele americane în cursul unei săptămîni de la începutul războiului în Vietnamul de sud.

R.D. VIETNAM — Militarii forțelor armate ale R.D. Vietnam sînt gata la datorie.

la Dong Ha, a fost aruncată în aer de o mină a patrioților pe riul Cua Viet. Unitățile Frontului Național de Eliberare au ținut sub presiune bombardamentelor de artilerie și rachete baza de la Dong Ha și unitățile pușcașilor marini ameri-

Ședința Prezidiului Adunării Naționale a R. S. Cehoslovace

PRAGA 15 (Agerpres). — Agenția C.T.K. relatează că la Praga a avut loc o ședință a Prezidiului Adunării Naționale a R.S. Cehoslovace, în cadrul căreia a fost analizat modul în care va fi dezbătut de organele Adunării Naționale programul de acțiune al C.C. al P.C. din Cehoslovacia. Prezidiul a instituit totodată o comisie avînd sarcina principală de a elabora documentul referitor la poziția Adunării Naționale în societatea socialistă, document care va fi prezentat spre aprobare sesiunii Adunării Naționale. Prezidiul Adunării Naționale a așteptat informarea prezentată de Oldrich Cernik, vicepreședinte al guvernului, în legătură cu discutarea cazului Jean Sejna în cadrul guvernului. Prezidiul, menționează agenția C.T.K., a cerut ca cercetările respective să fie încheiate cu maximum de consecvență și raportul în privința lor să fie prezentat spre analiză Prezidiului Adunării Naționale, după care acesta va adopta măsurile corespunzătoare.

Avînd în vedere importanța celor petrecute și necesitatea de a întări funcția de control a Adunării Naționale, organ suprem al puterii de stat, Prezidiul Adunării a adoptat o hotărîre de a pune în discuția sesiunii propunerea privind instituirea unei comisii a Adunării Naționale pentru problemele apărării și a unei comisii pentru problemele securității.

Apoi, Prezidiul Adunării Naționale i-a fost prezentat raportul procurorului general al R.S. Cehoslovace cu privire la reabilitarea persoanelor care au avut de suferit de pe urma așa-ziselor procese politice din 1949—1954. Prezidiul a condamnat acțiunile ilegale și metodele folosite în acea perioadă și a declarat că va acționa cu toată consecvența pentru îndreptarea tuturor greșelilor.

Semnarea planului de colaborare culturală și științifică între România și U.R.S.S.

MOSCOVA 15. — Corespondentul Agerpres, N. Cristoloveanu, transmite: La 15 martie, la Moscova a fost semnat planul de colaborare culturală și științifică între Republica Socialistă România și U.R.S.S. pe anii 1968—1969.

Planul prevede schimburi de vizite ale unor oameni de știință, cadre didactice, artiști, scriitori, cinești, ziariști, colaborarea între institutele de cercetări și de învățămînt, instituțiile de cultură și uniunile de creație din cele două țări. Corul „Madrigal”, Teatrul Mic din București, orchestra de cameră din Cluj și Teatrul satiric-muzical „C. Tănase” vor întreprinde tur-

nee în U.R.S.S., iar Republica Socialistă România va primi trupa de balet a Teatrului muzical „Stanislavski și Nemirovici-Dancenko”, Teatrul „Sovremennik” din Moscova, orchestra de cameră din Kiev și orchestra de music-hall din Moscova.

În împlinirea celei de-a 25-a aniversări a Zilei naționale a Republicii Socialiste România părțile au căzut de acord să încheie la sfîrșitul acestui an un protocol adițional la planul de colaborare culturală și științifică pe anul 1969.

Tratatul s-a desfășurat într-o atmosferă de prietenie.

EVOLUȚIA CRIZEI DOLARULUI

S.U.A. au ridicat la 5 la sută taxa de scont

WASHINGTON 15 (Agerpres). — Consiliul de rezerve federale al S.U.A. (FED) a anunțat joi seara ridicarea taxei de scont practicate de băncile federale de rezerve de la 4,5 la 5 la sută. Această măsură, luată în unanimitate de membrii Consiliului, urmărește „să întărească poziția internațională a dolarului și să frîneze presiunile inflaționiste în economia internă” — declară un comunicat publicat de „FED”. La 5 la sută, taxa de scont americană a atins nivelul cel mai ridicat din anul 1929, în preajma crahului de la Wall Street.

În cercurile financiare din Washington se consideră că hotărîrea privind ridicarea taxei de scont este o urmare a febrei speculative înregistrate de o săptămîni pe piețele auriului din Europa occidentală. Observatorii pun însă la îndoială că ridicarea cu numai 0,5 la sută a taxei de scont americane va putea atrage capitalurile spre băncile americane pentru a reduce disponibilitățile de dolari în scopul de a se cumpăra aur.

Mulți observatori sînt de părere că situația precară în care a ajuns dolarul american și presiunile puternice exercitate asupra monedei S.U.A. se datoresc cheltuielilor uriașe legate de continuarea războiului din Vietnam care au agravat deficitul balanței de plăți a S.U.A.

Piața auriului londonez într-o situație deosebită

LONDRA 15 (Agerpres). — Într-o atmosferă încărcată, Camera Comunelor a analizat joi noaptea situația creată după hotărîrea Consiliului privat al reginei de a închide, în cursul zilei de vineri, piața auriului și bursa londoneză. Consiliul privat, la care a participat primul ministru Harold Wilson, ministrul de finanțe, Roy Jenkins, și Peter Shore, ministru pentru problemele economice, a luat această decizie la cererea Statelor Unite pentru a se evita astfel specula în momentul cînd la Washington urmează să aibă loc o reuniune a reprezentanților țărilor membre ale „pool-ului auriului”.

Arătînd, în cadrul dezbaterilor din Camera Comunelor, că „piața londoneză a auriului se află într-o situație deosebită”, ministrul de finanțe Roy Jenkins, a relevat: „este evident că noi ne găsim în fața unei situații mondiale și nu a unei mișcări (a se citi criză — n. r.) care să afecteze o singură monedă”.

Nici Canada n-a fost ocolită de febră

OTTAWA 15 (Agerpres). — Febra auriului nu a ocolit Canada, unde toțiș tranzațiile sînt mai puțin ample decît în Europa. La Toronto, principala piață canadiană, cumpărătorii de aur continuă să asalteze băncile.

Un purtător de cuvînt de la „Toronto Dominion Bank” a declarat joi că vînzările de aur ale acestei instituții au atins deja nivelul lunii noiembrie 1967, cînd s-a depășit cifra de un milion de dolari într-o zi.

Ministrul de finanțe al Canadei a cerut Bancii Centrale și tuturor instituțiilor specializate să suspende temporar toate tranzațiile cu aur „în așteptarea unei clarificări a situației pe piața auriului”.

La rîndul ei, Banca centrală a Canadei a anunțat majorarea taxei de scont de la 7 la 7,5 la sută. Această măsură a intervenit la numai patru ore după anunțarea sporirii taxei de scont americane de la 4,5 la 5 la sută.

PE SCURT ■ Pe scurt ■ PE SCURT

O NOUA ORGANIZAȚIE A MUNCITORILOR DIN IRAN

În Iran a luat ființă o nouă organizație a muncitorilor, afiliată partidului Iran-Novin, partid de guvernămînt. Hotărîrea a fost adoptată la Congresul muncitorilor din Iran, convocat de partid, și ale cărui lucrări s-au încheiat miercuri. În comunicatul dat publicității se arată că pentru prima oară asociațiile, sindicatele și societățile muncitorești din Iran se reunesc într-o singură organizație. Congresul a făcut recomandări să se creeze sindicate în toate uzinele și atelierele. De asemenea, se arată că noua organizație va lupta pentru îmbunătățirea asistenței medicale a muncitorilor, pentru asigurarea

DEZERTĂRI DIN ARMATA SUD-COREEANĂ

Potrivit unor știri provenite din Seul și transmise de agenția A.C.T.C., un număr tot de locuitori lucrătorilor și va veghea ca drepturile acestora să fie respectate.

PRELUNGIREA STĂRII DE URGENȚĂ DIN GUATEMALA

Un purtător de cuvînt al guvernului guatemalez a anunțat prelungirea cu încă 30 de zile a stării de urgență instituite la 16 ianuarie. Măsura a fost motivată de continuarea „tulburărilor” din țară. Activitatea partidelor politice este interzisă, iar garanțiile constituționale sînt suspendate.

DEZERTĂRI DIN ARMATA SUD-COREEANĂ

Potrivit unor știri provenite din Seul și transmise de agenția A.C.T.C., un număr tot

mai mare de militari din armata sud-coreeană își părăsesc unitățile, manifestîndu-și astfel opoziția față de politica guvernului de la Seul. Pentru a stăvi numeroasele dezertări, autoritățile Coreei de sud au instituit o adevărată campanie de represalii, transmitînd ordine stricte în acest sens poliției militare și tuturor comandamentelor de poliție din țară și oferind „recompense” pentru prinderea militaților fugiți din unitățile lor.

Senzațională experiență de laborator

OAMENII DE ȘTIINȚĂ americani au creat în laborator condițiile existente pe Pămînt acum 3,5 milioane de ani. Ei au reușit să obțină astfel o componentă de bază a clorofilei, care este un element esențial al vieții pe Pămînt.

Pentru aceasta s-a folosit un arc electric continuu plasat într-o atmosferă de amoniac, metan și apă, obținîndu-se noi combinații ale moleculelor.

Doctoiri Gordon W.

Clorofila, care transformă energia calorică a Soarelui în energie chimică folosită apoi de organismele vii, are o mare importanță pentru plante, iar oamenii și alte animale depind de hrana obținută din plantele verzi care folosesc clorofila.

Cercetătorii laboratorului M.A.S.A. au declarat că porfirinele sînt ultimele categorii de elemente constitutive ale vieții care au fost sintetizate. Experiențele au

fost bazate pe teoria evoluției chimice a vieții. Potrivit acestei teorii, acum 4,5 miliarde de ani amoniacul, metanul și apa din atmosfera primitivă a Pămîntului erau activate continuu de către energia trînzetelor, a căldurii și razelor ultraviolete ale Soarelui. După un miliard de ani sau mai mult, aceste molecule s-au transformat mai întâi în celule vii, iar apoi în sisteme vii simple.

Moleculele cu lanțuri lungi pe bază de carbon,

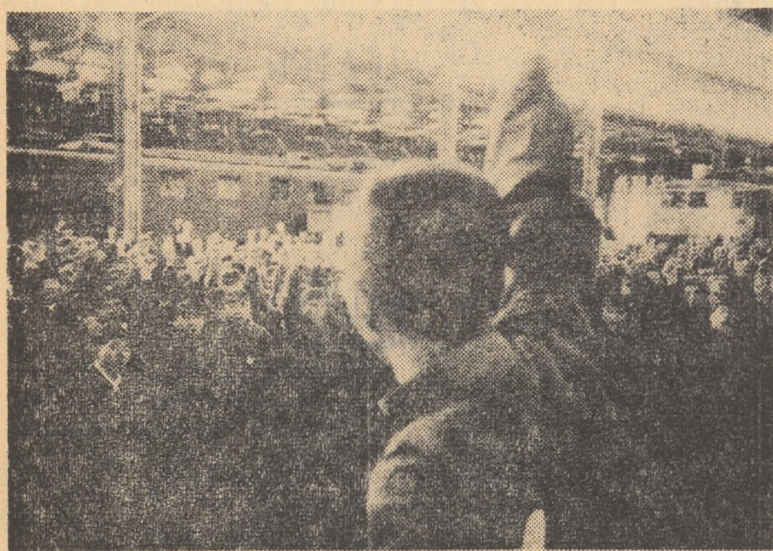
care au apărut mai întâi și s-au reprodus pe baza substanțelor acumulate în oceanele primitive, au dus la epuizarea acestor resurse, ameninșînd astfel existența vieții.

Moleculele de clorofilă au permis supraviețuirea organismelor care foloseau clorofila pentru transformarea fluxului continuu de lumină solară în energie chimică. Aceasta, la rîndul ei, dădea naștere unor noi substanțe.

Oamenii de știință consideră că aceste organisme timpurii foloseau porfirinele acumulate anterior în oceanele primitive pentru crearea primelor molecule de clorofilă. Experiența a dovedit că teoria lor ar putea fi veridică.

Campania electorală din Republica Dominicană

SANTO DOMINGO 15 (Agerpres). — În Republica Dominicană a început oficial campania electorală pentru alegerile municipale, primele alegeri de acest gen din ultimii 50 de ani. În telegrama de presă din Santo Domingo se subliniază că Partidul reformist de guvernămînt desfășoară o activitate febrilă pentru a obține cu orice preț victoria în aceste alegeri. Partidele de opoziție, la rîndul lor, au propus amînarea alegerilor datorită atmosferei încordate care domnește în țară. La refuzul președintelui Balaguer, principala organizație de opoziție, Partidul revoluționar dominican a anunțat că nu va participa la alegeri.

JAPONIA. — Muncitorii feroviar japonezi au participat recent la o grevă de protest față de înrăutățirea condițiilor de muncă, cerînd asigurarea protecției muncii. În fotografie: demonstrația muncitorilor greviști.